

HSV

Opgericht 8 februari 1926

Redactie

Ton Bodaan
Bert Gerritsma
Jacques de Wit

Voorzitter :

Dick de Jong
Merellaan 6
2566 JV Den Haag
tel. 06-48203480
E-mail: merel6@casema.nl

Secretaris :

Bert Gerritsma
Eerbeeklaan 60
2573 HT Den Haag
tel. 3464442
E-mail: bertgerritsma@ziggo.nl

Penningmeester & Comm. Materiaal

Peter Huybens
Ellekomstraat 14
2573 XD Den Haag
tel. 3454049
E-mail: phuybens@ziggo.nl

Wedstrijdsecretaris & Wedstrijdleider :

Fred van der Holst
Elsstraat 49
2565 KL Den Haag
tel. 3563057
E-mail: fredvdholst@casema.nl

Bestuurslid Algemeen

Ton Thijssen
De la Reyweg 647
2571 ER Den Haag
Tel : 070-3806261
E-mail : ton.thijssen@yahoo.nl

Ereleden :

Ruud Drankier

Website :

www.schakenbijhsv.nl

Clublokaal:

Wijkgebouw "DE BRINK"
Escamplaan 55
2547 GA Den Haag
tel. 3259563

Jaargang 63, nr. 5 November 2012

Speelavond:

Maandagavond 19:45 uur

Contributie:

De contributie bedraagt voor gewone leden € 22,50 en voor dubbelleden en junioren jonger dan 18 jaar € 19,50 per kwartaal. Voor donateurs is de minimum bijdrage € 25,-- per seizoen. Als lid van HSV bent u tevens lid van de Wijkvereniging Zuiderpark. De kosten hiervan bedragen € 13,-- per jaar. De Wijkvereniging stuurt in januari een acceptgiro.

Betalingen:

Betalingen gelieve u te voldoen op giro 3317190 ten name van: Penningmeester Haagse Schaakvereniging te Den Haag.

Inhoudsopgave

Deze Bladzijde	1
Redactie	2
Afmelden Clubavond	2
Agenda	2
DSC 6 – HSV 1	3
HSV 1 – Botwinnik 3	5
Pomar 3 – HSV 2	6
HSV 2 – RVC 4	7
HSV 3 – Botwinnik 6	8
Haeghe Ooievaar 4 – HSV 3	9
Schaakcursus	10
De Externe	12
De Interne	13
Rapidtoernooi SIO	15
HSB Kampioenschap	16
OGD Rapidtoernooi	16
Haags Weekendtoernooi	16
Bert in Melbourne	19
Partijen	21
HSV 1 – Rijswijk 2	29
Tata Steel Chess Tournament	32
Pomartoernooi	32

Redactie

In dit nummer veel aandacht voor de externe competitie. De interne competitie wordt gelukkig veel beter bezocht dan aan het begin van het seizoen. Kan de verrassende koploper van het eerste uur –Wouter Remmerswaal – stand houden? Peter Huybens stuurde een verslag in van de schaaktraining die door Ton Bodaan gegeven wordt. Verder treft u toernooiverslagen aan van het rapidtoernooi van SIO, het persoonlijk kampioenschap van de Haagse Schaakbond en het Haags Weekendtoernooi. Bert Corneth ging helemaal naar Melbourne om daar een rapidtoernooi te spelen. Bert maakte daarvan een verslag en stuurde een winstpartij op. Wouter Remmerswaal stuurde twee partijen op en van Nico Vromans kreeg ik een partijfragment.

Afmelden Clubavond

In het vorige clubblad heeft ook al gestaan hoe je je kunt afmelden voor de clubavond. Er komen nog steeds leden erg laat binnen. Dat is vervelend voor interne wedstrijdleader, want die wil graag tijdig de indeling maken. Daarom nog een keer de procedure voor het afmelden voor de interne competitie. Dit moet gebeuren bij Hans Coenders. Bij voorkeur per e-mail: hans.coenders@telfort.nl of telefonisch: 070-7856609. U kunt zich ook op de clubavond na 19.00 uur telefonisch afmelden via telefoonnummer 070-3259563. Tot slot doe ik een dringend beroep op de leden om uiterlijk om 19.45 uur aanwezig te zijn.

Agenda

Hieronder treft u de agenda voor de komende maanden aan. Op 17 december hebben we onderlinge kerstwedstrijden. Introducés zijn hier van harte welkom. Zet u deze datum alvast in uw agenda.

Ma 26 november	Ronde 13 Interne Competitie
Ma 3 december	Ronde 14 Interne Competitie
Do 6 december	Prometheus (DSC 9) – HSV 2
Ma 10 december	Ronde 15 Interne Competitie HSV 3 – DSC 11
Ma 17 december	Onderlinge Kerstwedstrijden
Ma 24 december	Zaal dicht. Geen schaken
Ma 31 december	Zaal dicht. Geen Schaken.
Ma 7 januari	Ronde 16 Interne Competitie

WSC 3 – HSV 1

Ma 14 januari	Ronde 17 Interne Competitie
Ma 21 januari	Ronde 18 Interne Competitie
Ma 28 januari	Ronde 19 Interne Competitie
Ma 4 februari	Ronde 20 Interne Competitie HSV 1 – Botwinnik 2
Ma 11 februari	Ronde 21 Interne Competitie HSV 2 – Promotie 6
Ma 18 februari	Ronde 22 Interne Competitie Paris 1 – HSV 3
Za 23 februari	HSV Rapidtoernooi
Ma 25 februari	Ronde 23 Interne Competitie

DSC 6 - HSV 1

Het eerste team begon op 8 oktober de externe competitie met een uitwedstrijd in Delft, waar DSC 6 wachtte. Fred van der Holst doet verslag.

HSV 1 heeft zijn eerste externe wedstrijd erop zitten. In een zeer spannend gevecht met het sterkere DSC 6, verschil meer dan 50 elopunten, hebben we een goed gelijkspel uit Delft weggesleept.

Aad speelde met wit op bord 7 een snelle remise. Uiteraard ging dit in overleg met de teamleider die het wel prettig vindt om een positieve uitslag op het bord te hebben.

Als trotse aanvoerder van de interne ranglijst had ik Wouter gevraagd om op bord 8 in te vallen. Wouter beantwoordde het e4 f4 van wit (een ex HSV-er) met e5 d5 waardoor een zeer wild gevecht begon. Het voordeel dat Wouter bereikte was net niet genoeg voor de winst dus bleef het remise.

Onze tweede invaller van de avond op bord 6 was Bert Gerritsma. In een stelling die ontstond na 1. e4 c5 2. f4 offerde Bert al snel een toren voor een loper. De aanval die hierop volgde leverde ook nog twee pionnen op, maar doordat nog niet alle stukken waren ontwikkeld sloeg de aanval niet door. Toen zijn tegenstander echter remise aanbood werd dit uiteraard in overleg geaccepteerd.

Frans is het schaken ook nog niet verleerd. Met zijn geliefde b3-opening wist hij deze keer niet veel voordeel te bereiken. Na het remiseaanbod van zijn tegenstander wachtte hij tactisch net zolang totdat het vooruitzicht voor het team verbeterde (er kwam iemand gewonnen te staan) waarna het aanbod werd aangenomen.

Een gelijke tussenstand dus met de topborden nog in de race.

Bert Corneth bezette met de kampioenstitel op zak bord 1. Het werd een e4-opening met ver in de opening een volkomen symmetrische stelling. In het middenspel had Bert de iets betere stelling maar uiteraard veel minder tijd. Dit resulteerde in een interessant toreneindspel waarbij Bert zijn klok nog 20 seconden aangaf. Door de 10 seconde bonus per zet hoeft dit geen probleem te zijn als je maar blijft zetten. Helaas ging Bert in een bijna gewonnen stelling door zijn vlag.

Lex was doordat we met twee invallers speelden op het hogere bord 2 geplaatst. Lex kwam goed uit de Russische opening en in het middenspel offerde hij een pion waar ik dacht dat hij twee stukken voor een toren kon winnen. Door Lex zijn aanvalsdrijf won hij de pion terug met behoud van aanval. Dit resulteerde in een gelijkwaardig dame+2 toren middenspel waarin Lex natuurlijk weer pionnen ging offeren. Nadat er drie pionnen geofferd waren dacht Lex eeuwig schaak te hebben en bood remise aan. Zijn tegenstander sloeg dit aanbod af en moest vervolgens spitsroeden lopen om aan de vele matdreigingen te ontkomen. Één keer greep zijn tegenstander mis wat hem zijn dame voor een toren kostte. Kort hierna gaf hij op. Een echte "Lex-partij"!

Met een 3-2 voorsprong hadden we nog twee ijzers in het vuur.

Hans speelde op bord 4 een siciliaan waarvan ik tot dat moment nog niet veel had meegekregen. Toen ik zijn stelling goed bekeek kon ik daar niet vrolijk van worden en Hans uiteraard nog minder. Hans zijn stukken werkte niet samen en met een "schaak der wrake" offerde hij een looper wat een dodelijke koningsaanval van zijn tegenstander niet meer kon voorkomen. Enige zetten later gaf Hans op in een stelling waarin hij voorlopig niet meer terecht wil komen!

Nico op bord 3 had zich weer goed voorbereid. Met wit opende hij met d3 wat als voordeel heeft dat je tegenstander al meteen denkt dat je er niets van begrijpt. Als je dan na d5 ook nog vervolgt met e4 waarna geslagen wordt, dames geruild en rokade verspeeld, weet je zeker dat je tegenstander je niet meer voor vol aanziet! Het vervolg laat zich raden. Nico kent deze stellingen als zijn broekzak en ging zijn a-pion opspelen om als eerste verwarring te stichten op de damevleugel. Tegelijkertijd legde hij met het opspelen van zijn koningspionnen de zwarte koningsvleugel vast. Met subtiele zetten won Nico een pion en zijn torens heersten over de open a- en d-lijn. Nadat de torens de 8ste rij hadden veroverd was het mat of groot materieelverlies niet meer te voorkomen. Het werd een leuk matje!

De volledige uitslag op 08-10-2012 was als volgt:

	DSC 6	1751 -	HSV 1	1696 4 - 4
1	R.C.M. Smits	1845 -	H.J.M. Corneth	1748 1 - 0
2	M.Th. Rekvelde	1739 -	L. van der Lubbe	1733 0 - 1
3	G.J. Baas	1765 -	N.F. Vromans	1761 0 - 1
4	M. Verolme	1833 -	J.A. de Haan	1766 1 - 0
5	C. Korving	1698 -	F.R. Hoogeveen	1851 ½ - ½
6	A. Vissers	1708 -	N.J. Gerritsma	1571 ½ - ½
7	S.J. Broos	1733 -	A.J. Mittertreiner	1672 ½ - ½
8	C.C.W. Leentvaar	1684 -	W Remmerswaal	1467 ½ - ½

HSV 1 - Botwinnik 3

Op 29 oktober speelde het eerste team thuis tegen Botwinnik 3. Zouden we de punten in eigen huis kunnen houden? Fred van der Holst doet verslag.

Ondanks een aanzienlijk verschil in rating heeft HSV 1 zijn tweede externe wedstrijd wederom gelijk gespeeld. Van te voren had ik gerekend op een 5-3 overwinning maar die uitslag heeft er slechts één zet lang ingezeten. Het gelijkspel was zwaar bevochten maar gezien het verloop van de avond een terechte uitslag.

Nico speelde op bord 1 met zwart dezelfde opening die hij de eerste wedstrijd met wit speelde. Met een tempo minder kon Nico geen voordeel bereiken met remise als gevolg.

Rob op bord 8 moest 20 minuten op zijn tegenstander wachten maar speelde vervolgens met zijn favoriete b3 opening zijn tegenstander na tweemaal pionwinst, gevolgd door een mooie combinatie naar een gewonnen eindspel, vlotjes van het bord. Zo stonden wij even na negen uur op een voorsprong van 1½ punt maar de stellingen op sommige HSV borden deed mij met het ergste rekening houden.

Jan speelde op bord 2 met wit tegen een siciliaanse verdediging. Zijn tegenstander wist snel spelend en met een sterk loperpaar enige druk te zetten op Jans damevleugel. Met enkele krachtige zetten wist Jan zich van deze druk te bevrijden en kon hij zelf een aanval opzetten. Even later vertelde Jan dat hij (zonder mij te raadplegen) remise overeen was gekomen.

Lex op bord 6 had zijn avond niet. Hij offerde in de opening 2 pionnen voor snelle ontwikkeling en open lijnen maar wist weinig voordeel te halen. Toen Lex vervolgens een derde pion in de aanbieding deed werd deze door zijn tegenstander grif geaccepteerd. Lex kwam in het nauw moest een loper geven om mat uit te stellen en verloor kansloos.

Jim viel op bord 7 verdienstelijk in. Zijn tegenstander speelde de Oerang-Oetang (b4) die Jim beantwoordde met een dubbel fianchetto. In het middenspel komt Jim een kwaliteit en een pion achter waarna ik vreesde voor zijn schaakleven. Gezien zijn stelling en de stand op de overige borden adviseerde ik Jim om remise aan te bieden dat door zijn tegenstander wordt afgewezen. Omdat zijn tegenstander het eindspel niet goed aanpakt en omdat de tijdsdruk steeds groter wordt biedt deze uiteindelijk zelf remise aan wat door Jim uiteraard wordt geaccepteerd.

Hans speelde op bord 4 in het teambelang een goede partij. Hans kwam gedegen uit de opening (1. Pf3 2. g3) en zette een goede stelling neer met veel druk op het centrum. Zijn tegenstander begon al snel remises aan te bieden welke telkens in overleg met de teamleider werden afgewezen. Zonder overdreven risico's te nemen speelde Hans met het loperpaar verder in de hoop op een kansje. Het eindspel kwam uit op een gesloten stelling met lopers van gelijke kleur waardoor het uiteindelijk remise werd.

Frans speelde op bord 3 met zwart een zeer fraaie partij. Frans kwam gelijkwaardig uit de opening (1 c4 c6 2 Pc3 e5) maar het werd al snel duidelijk dat de witspeler met een soort betonschaak een vesting probeerde neer te zetten waarmee hij absoluut remise wilde houden. Frans wist in het middenspel op de damevleugel echter de druk op te voeren. Nadat Frans bij mij informeerde naar de tussenstand kon ik hem vertellen dat als hij niet zou winnen onze kansen nihil zouden zijn. Als een echte teamspeler antwoordde hij: "Dan ga ik winnen." en

ging er nog eens goed voor zitten. Na geduldig manoeuvreren bereikte Frans een meerderheid van pionnen op de damevleugel. Met een schitterende combinatie ruilde hij zijn dame voor twee torens waarna hij een gewonnen stelling kreeg. Op het juiste moment ruilde hij zijn torens voor de dame waarna het eindspel van koningen en pionnen een makkie was. Bravo, een prima overwinning.

Aad speelde op bord 5 en was als laatste nog bezig. De tussenstand was 4-3 in ons voordeel. Aad speelde de voor hem bekende (Alexander) Aljechin opening maar zijn tegenstander wist in het middenspel toch een pion te winnen en Aad een dubbelpion aan te smeren. Aad was inmiddels ook in zo'n tijdnood gekomen dat de 10 secondes per zet van levensbehoud waren. Het was een eindspel met ieder twee torens en een pluspion voor de tegenstander. Aad speelt deze stellingen doorgaans bijzonder goed en dat deed hij nu ook maar de tol van de tijdnood lag op de loer. Het moment dat we met 5-3 hadden kunnen winnen was voorbij toen Aad mat in één over het hoofd zag en kort hierna de strijd moest staken!

De volledige uitslag op 29-10-2012 was als volgt:

HSV 1	1769 -	Botwinnik 3	1645 4 - 4
1 N.F. Vromans	1761 - Th.M.M. van Beekum	1786 ½	- ½
2 J. Eberle	1952 - A. Termaat	1768 ½	- ½
3 F.R. Hoogeveen	1851 - G. Arp	1686 1	- 0
4 J.A. de Haan	1766 - R.D. Thierry	1662 ½	- ½
5 A.J. Mittertreiner	1672 - M.C. van Spronsen	1624 0	- 1
6 L. van der Lubbe	1733 - A.H. Ameling	1617 0	- 1
7 J.A. Loke	1613 - B. de Jong	1603 ½	- ½
8 R.E.H. v/d Holst	1800 - C.E.R. Splint	1413 1	- 0

Teamleider Fred van der Holst

Pomar 3 - HSV 2

Het tweede team begon de externe competitie met een uitwedstrijd in Rijswijk. Teamleider Bert Gerritsma was afwezig, dus dit verslag is gebaseerd op aantekeningen van Dick de Jong en van 'horen zeggen'.

HSV 2 deelt eerste klap uit.

Het tweede team is de externe competitie goed begonnen. Op dinsdag 2 oktober werd Pomar 3 in Rijswijk met 3½-4½ verslagen.

Bij HSV ontbrak teamleider Bert Gerritsma. Hij werd echter op voortreffelijke wijze vervangen door Jacques de Wit.

Pomar had gekozen voor een zogenaamde 'tactische' opstelling. De sterkste spelers waren opgesteld aan de borden 6,7 en 8. Aan deze borden scoorde Pomar 2½ punt. Dick de Jong op bord zes en Selahattin Ciftci op bord acht moesten hun tegenstanders feliciteren. Hans Coenders verraste aan bord zeven vriend en vijand door de taaie toernooitijger Jan Zonneveld remise af te dwingen.

De overwinningen voor HSV werden behaald door Jim Loke (bord twee), Wouter Remmerswaal (bord drie) en Jacques de Wit (bord vijf).
Marc Ouwerkerk speelde aan het topbord remise. Willem Hessels speelde aan bord vier eveneens remise.

HSV 2 - RVC 4

De eerste thuiswedstrijd tegen RVC 4 zou geen problemen moeten opleveren. Bert Gerritsma vertelt u er alles van.

HSV 2 wint ook tweede wedstrijd

Op maandag 12 november speelde het tweede team de thuiswedstrijd tegen RVC 4. De tegenstander had de eerste wedstrijd met 8-0 verloren en daarom was de verwachting dat dit een te kloppen team zou zijn. Je moet nooit iemand onderschatten en daarom had teamleider Bert Gerritsma een sterk team opgesteld. Om 19.45 uur was Jim Loke afwezig. Een telefoontje leerde dat Jim al enkele dagen ziek in bed lag. Hij had dit per sms aan de teamleider laten weten. Maar ja, het mobieltje van de teamleider ligt in een doos en wordt alleen meegenomen naar externe teamwedstrijden. Gelukkig was Patrick Roeleveld bereid in te vallen aan het tweede bord.

Bord acht van de tegenstander bleef onbezet, zodat Selahattin niet in actie hoefde te komen. Dit betekende een reglementaire 1-0 voor HSV. RVC maakte gelijk. Dick de Jong speelde aan bord zes (te) snel. De tegenstander had een paard gewonnen en het eindspel waarin beide spelers vijf pionnen hadden was eenvoudig gewonnen.

Wouter Remmerswaal bracht HSV aan de leiding door aan het derde bord in 16 zetten te winnen. Wouter ging echter na 1.e4 e5 2.Lc4 f5 3.exf5 Pf6 4.g4 met 4...Lc5? in de fout. De speler van RVC had nu met 5.g5! een vol stuk kunnen winnen. Gelukkig voor Wouter zag hij dit niet. In het vervolg combineerde Wouter zijn tegenstander van het bord.

Bert Gerritsma had aan bord vijf een gemakkelijke avond. Tegenstandster Monique Keuzenkamp speelde met wit na 1.e4 c5 2.Pf3 Pc6 3.d4 cxd4 de zet 4.e5? Dit is een nieuwtje dat de theorieboeken niet zal halen. Na het zwarte antwoord 4...d6 speelde zij ook nog 5.Lf4?, waarna zij met twee pionnen achterstand uit de opening kwam. Op de 20^e zet zette Bert haar mat.

Daarna vielen de punten als rijpe appelen van de boom. Hans Coenders stond aan bord zeven niet geweldig, maar zijn tegenstander liet een pion van Hans doorlopen naar het promotieveld. Daarna had Hans het niet moeilijk meer. Willem Hessels won soepel aan bord vier. Invaller Patrick Roeleveld had iets meer tijd nodig aan bord twee, maar ook hij won. De tussenstand werd hierdoor 6-1.

Marc Ouwerkerk was het langst bezig aan bord een. Hij had dan ook een sterke tegenstander getroffen. Een zekere meneer Petrov. Deze slaagde erin Mark te verslaan waarna de uitslag voor RVC wat draaglijker werd: 6-2.

Na twee wedstrijden staat HSV met een 100% score aan de leiding. We moeten echter nog tegen de sterkste teams. Vermoedelijk zijn dit Lierse 2 en DD 8, maar ook Prometheus moet niet onderschat worden.

HSV 3 - Botwinnik 6

Ons nieuwe derde team debuteerde op 15 oktober met een thuiswedstrijd tegen Botwinnik 6. Het verslag is van teamleider Patrick Roeleveld.

De eerste competitiewedstrijd van HSV 3 zit er al weer op.

Ik wil iedere invaller bedanken voor zijn inzet voor het derde team.

We hebben drie invallers nodig gehad maandag om van start te gaan met de eerste ronde van de competitie.

Arif en Bram hadden zich ziek gemeld en Richard is op vakantie.

Hun invallers waren Loek , Harry en Ruud.

De wedstrijd begon goed, het was lekker rustig en iedereen was geconcentreerd aan het schaken.

Loek op bord 3 was vrij snel klaar met zijn partij, hij had deze niet weten te winnen waardoor HSV 3 al gauw met 0-1 achter kwam te staan.

Op de lagere borden 4 , 5 en 6 (Harry, Ruud en Allart) waren de HSV spelers oppermachtig en kregen van Botwinnik diverse stukken zodat de lagere borden al met een voordeel voor hun winst konden spelen.

Dit gebeurde ook vrij snel , na ongeveer 1 uur en een kwartier gespeeld te hebben wonnen de lagere borden hun partij, waarmee de score al snel 3-1 in het voordeel was voor HSV 3.

Alleen Bord 1 en 2 waren nog in de strijd om de winst binnen te halen.

Op Bord 1 speelde ik zelf een sterke partij tegen een behoorlijk sterke speler van Botwinnik. Het ging gelijk op, wit van Botwinnik stond gedurende 12 zetten iets beter, maar al snel was de partij volledig gelijk.

Door het tempoverlies van wit kwam zwart in een goede stelling en won ik al snel een pion.

In de stelling toen ik de pion nam had ik zelfs nog iets beters kunnen doen zei fritz, maar mijn gevoel zei mij dat pion nemen zeker niet slecht zou zijn.

Ik had een groter voordeel kunnen krijgen door mijn eigen pion op te spelen , maar wat ik speelde vond ik iets makkelijker voor mij en veiliger.

Ik had de zet wel gezien en bekeken maar vond mijn koning daarna niet echt veilig staan en was bang om diverse keren schaak te krijgen. Ik vond het te ingewikkeld om zo open te spelen met een klein voordeel, dus ging ik voor het materiaal , de pion namelijk.

Wit dacht dat het een blunder van mij was dat ik de pion met mijn toren sloeg, omdat hierdoor een aftrekschaak volgde met een aanval op mijn toren die ongedekt stond.

Ik had die variant wel gezien in mijn analyse en wist al gauw dat er iets niet klopte.

Ik nam het offer op h7 met mijn paard en wit sloeg vol overtuiging mijn toren en dacht hier gewonnen te staan.

Zelfs Wouter zei mij dat het een blunder was en hij dacht dat ik de partij had verloren, maar ik hoefde alleen maar mijn dame te ontwikkelen en had daardoor een mataanval en tegelijk viel ik de toren van wit aan. Wit zag dit en wist dat hij gewoon een stuk voor een pion had weggegeven.

Wit verzette zijn dame naar g4 om mat te dekken en ik nam de toren met voordeel terug.

Een zet later maakte wit weer een blunder door zijn loper en zijn dame in een penning te

zetten, en met e5 won ik nog meer materiaal.

Wit speelde zijn dame uit de penning en viel een stuk aan dat ik makkelijk met een tegenaanval op de dame kon dekken, zodat ik die looper zou kunnen nemen.

Wit gaf direct op en de score was 4-1.

Ed Langelaan speelde een goede partij die vrij gelijk op ging naar mijn mening en hij mocht remise aanbieden van mij.

Het einde heb ik niet gezien van die partij, maar Ed zou een stuk hebben verloren in het laatste deel van zijn partij.

Hiermee was de eindstand bepaald en de score was 4-2 voor HSV. Een leuke eerste ronde hebben we gehad.

Botwinnik heeft het verlies sportief opgepakt en heeft HSV 3 gefeliciteerd met zijn overwinning.

Haeghe Ooievaar 4 - HSV 3

Supporter Bert Gerritsma maakte een verslag van de eerste uitwedstrijd van het derde team.

Derde team ook te sterk voor Haeghe Ooievaar

HSV 3 is erin geslaagd ook de tweede wedstrijd in winst om te zetten. Op donderdag 22 november werd Haeghe Ooievaar 4 in eigen huis met 3½-2½ verslagen. Het was letterlijk een koele ontvangst die HSV ten deel viel. In de speellocatie van Haeghe Ooievaar, het clubhuis van scoutinggroep PÉPÉ, was de verwarming uitgevallen. Gelukkig was de koffie warm en verkrijgbaar voor de vooroorlogse prijs van € 0,40.

Haeghe Ooievaar heeft een team dat aan de topborden (bord 1 en 2) sterk bezet is, de spelers aan de middenborden (3 en 4) snappen het spel ook wel. De spelers aan de staartborden (5 en 6) bevinden zich nog in een leerproces. Het was dan ook niet verwonderlijk dat Allart Haverkamp aan bord vijf de score opende. Allart opende met 1.d4 en na het antwoord 1...b5 was uw verslaggever al uit zijn openingsboek. Vervolgens speelde de zwartspeler ook nog a6, Lb7 en ik zag later ook nog een looper op b6. Dit alles met volledige verwaarlozing van het centrum. Allart ging echter als leerling van Euwe dwars door het midden, verhinderde de rokade, en na een schaakje dreigde hij op de volgende zet de dame te winnen. De tegenstander vond het terecht tijd om toen op te geven.

De spectaculairste partij werd gespeeld door Arif Somer aan bord drie. In een Siciliaanse partij waarin Arif wit had, nam hij de vijandelijke koningsvleugel onder vuur. Zijn zet Lg8! om veld h7 vrij te maken voor de dame was briljant en kan zo in een leerboek over combinaties. Tegenstander Harald Homulle vond de enige zet die het mat kon uitstellen. Arif bleef echter nauwkeurig spelen. Hij kon zich zelfs de luxe permitteren een toren te laten instaan die op straffe van mat niet genomen kon worden. Ten slotte was er voor zwart geen verdediging meer te verzinnen en moest hij capituleren. Tussenstand 0-2

Het duurde niet lang voordat de 0-3 op het scorebord verscheen. Bram de Jong speelde aan bord zes tegen Iris Hartzheim. Bram won al vrij snel een paard en een half uur later had hij zelfs drie stukken meer. Iris kon de strijd wel rekken, maar de winst kwam voor Bram geen moment in gevaar. Tussenstand 0-3.

Haeghe Ooievaar deed iets terug aan bord twee. Ed Langelaan moest het met zwart opnemen tegen eloreus Franke Boersma (1631) Ed verloor in de opening een pion. Later schoof Franke een pion door naar de zesde rij. Die pion kon niet goed genomen worden omdat Franke dan met een paard zou terugnemen en dan twee torens zou aanvallen. Kortom, de problemen stapelden zich op voor Ed en bleken korte tijd later onoplosbaar. Tussenstand 1-3. Gelukkig voor Ed was zijn trainer Ton Bodaan als toeschouwer aanwezig en die heeft Ed tijdens de post mortem gewezen op mogelijke verbeterpunten.

Peter Huybens speelde aan bord vier tegen ‘Angstgegnerin’ Michelle de Liefde. Deze jongedame had hem tijdens een Pomartoernooi al eens van het bord geveegd, dus Peter was er niet gerust op. Hij zal er niet geruster op geworden zijn toen hij in een onbewaakt moment vergat zijn e-pion te dekken. Michelle nam het vervroegde sinterklaascadeautje in dank aan. Peter probeerde wel iets terug te doen. Hij zette een batterij op met dame en loper, maar al multitaskend (ze werkte tijdens de partij ook nog aan iets wat op een afstudeerscriptie leek) smoorde Michelle alle tegenkansen in de kiem. Ik had nog de hoop dat Peter het eindspel met ongelijke lopers remise zou kunnen houden. Michelle won echter nog een tweede pion, waarna promotie van een vrijpion op den duur niet te verhinderen zou zijn. Peter gaf het daarom op. Tussenstand 2-3.

Patrick Roeleveld was aan het topbord het langst bezig. Patrick opende met 1.c4 en na het zwarte antwoord 1...e5 kregen we een opening die ikzelf ‘omgekeerd Siciliaans’ noem. Na raadpleging van het boek van Paul van der Sterren ‘De wereld van de schaakopening’ blijkt dit de officiële naam te zijn! Weer wat geleerd. Patrick kwam met voordeel uit de opening doordat hij er via listige pionzetjes in slaagde een vijandelijk paard terug te jagen naar g8. Langzamerhand ontworstelde de taaie Eric van Breugel zich aan de druk. Op een gegeven moment waren toeschouwer Ton Thijssen en ik unaniem van mening dat zwart iets beter stond, mede omdat Patrick nog niet gerokeerd had. Later won zwart een pion en begon ik te vrezen voor het schakersleven van Patrick. Het eindspel werd echter door Patrick sterk behandeld. Met toren en loper viel hij de vijandelijke pionnen aan. Zwart kon hier niet veel tegen doen, omdat hij nog geen luchtgaatje had gemaakt en zijn paard op de achterste rij moest blijven om mat te voorkomen. Patrick won twee pionnen en er resteerde een eindspel waarin hij een loper en drie pionnen had en zijn tegenstander een paard en twee pionnen. Beide spelers zaten krap in de tijd. Patrick bood remise aan, omdat dit voldoende zou zijn voor de teamoverwinning. Eric sloeg dit eerst af, maar met minder dan 50 seconden op de klok voor beide spelers werd er toch remise overeengekomen. Eindstand 2½-3½ HSV blijft volop in de race voor het kampioenschap.

Schaakcursus bij SHTV

Cursist Peter Huybens vertelt.

Op 7 november was de start van een schaakcursus voor beginners en clubschakers. Op 4 woensdagavonden worden ouders van jeugdschakers, beginners en clubschakers ingewijd in de geheimen van het edele schaakspel. De organisatie was in handen van SHTV. Onze vereniging droeg financieel bij in de kosten en betaalt bovendien het cursusgeld voor de 6 deelnemende HSV-ers.

Groep A bestond uit ouders van jeugdleden en beginners. Ze kregen les van Geurt-Jan van der Meiden. In mijn groep B kregen 7 clubschakers van Ton Bodaan te horen hoe het beter kan.

Op cursusavond 1 volgden we, onder het toezien van cursuscoördinator Wouter Remmerswaal, de grootmeester Boris Gulko. Zijn partij tegen Ponomariov werd in 5 situaties onderbroken en de cursisten kregen dan de opdracht om 3 mogelijke voortzettingen te vinden. Daarna moest de beste zet gekozen worden. Hans Coenders haalde hier de beste resultaten. Hij hoestte 2 keer een grootmeesterzet op.

Tijdens de 2e avond werd de lesmethode van Yusupov onder de loep genomen. Yusupov legt aan de hand van een aantal stellingen een onderwerp uit. Daarna krijgt de cursist opgaven over het behandelde. Ton Bodaan koos het onderwerp matmotieven. Hij produceerde met zijn toverlantaarn een aantal stellingen op het bord en vertelde waaraan je bepaalde matmogelijkheden kunt herkennen. Daarna braken we ons het hoofd over het mat van Anastasia en het Bodenmotief. Met 8 matproblemen als huiswerk eindigde de 2e lesavond.

Mijn mening over de eerste helft van de cursus is erg positief. Ton laat je op een andere manier naar een stelling kijken en geeft ruim aandacht aan trainingmethoden om jezelf te verbeteren. Ik ben zeer nieuwsgierig naar de laatste 2 lessen. Wel realiseer ik me, dat ik na afloop van de cursus moet blijven trainen.

Met 4 lesjes word ik natuurlijk geen clubkampioen!

De Externe

Bert Gerritsma verzamelde de uitslagen en standen van onze teams in de externe competitie.

Eerste Klasse B

RVC 1 – Rijswijk 2	4-4
DSC 6 – HSV 1	4-4
DD 4 – WSC 3	3½-4½
Botwinnik 3 – Botwinnik 2	3½-4½
HSV 1 – Botwinnik 3	4-4
WSC 3 – RVC 1	2½-5½
Rijswijk 2 – DSC 6	3½-4½
Botwinnik 2 – DD 4	4½-3½
DSC 6 – WSC 3	3½-4½
HSV 1 – Rijswijk 2	3½-4½
RVC 1 – Botwinnik 2	5-3

De Stand

RVC 1	3	5	14½
Botwinnik 2	3	4	12
WSC 3	3	4	11½
DSC 6	3	3	12
Rijswijk 2	3	3	12
HSV 1	3	2	11½
Botwinnik 3	2	1	7½
DD 4	2	0	7

HSV begon het seizoen met twee gelijke spelen en een nederlaag met de kleinst mogelijke cijfers tegen Rijswijk 2. Kampioen zullen we dus niet worden. RVC lijkt het sterkste team, maar de krachtsverschillen zijn gering Welk team gaat degraderen? DD staat na twee wedstrijden puntloos onderaan, maar dat zegt nog niets. Het is op papier een sterk team en ze kunnen zich nog herpakken. HSV zal snel punten moeten pakken om uit de gevarenzone te blijven. Het liefst al in de uitwedstrijd tegen WSC 3 op 7 januari.

Derde Klasse B

Pomar 3 – HSV 2	3½-4½
DD 8 – Promotie 6	5½-2½
RVC 4 – Prometheus (DSC 9)	0-8
HSV 2 – RVC 4	6-2
Lierse 2 – DD 8	4-4
Promotie 6 – Pomar 3	6½-1½

De Stand

HSV 2	2	4	10½
DD 8	2	3	9½
Prometheus (DSC 9)	1	2	8
Promotie 6	2	2	9
Lierse 2	1	1	4
Pomar 3	2	0	5
RVC 4	2	0	2

Het tweede team staat na twee wedstrijden trots bovenaan met de volle winst. Het beeld is echter vertekend omdat de sterke teams van Lierse 2 en Prometheus (DSC 9) slechts één wedstrijd gespeeld hebben. Ook DD 8 is een sterk team. De eerste echte test voor het tweede team vindt plaats op 6 december in Delft, wanneer het zeer geroutineerde team van Prometheus (DSC 9), gemiddelde leeftijd 70 jaar, de tegenstander is.

Vierde Klasse B

DSC 11 – Scheve Toren 3	4½-1½
HSV 3 – Botwinnik 6	4-2
WSC 8 – Haeghe Ooievaar 4	3-3
Haeghe Ooievaar 4 – HSV 3	2½-3½
Botwinnik 6 – DSC 11	2-4
Scheve Toren 3 – Paris 1	3-3

De Stand

DSC 11	2	4	8½
HSV 3	2	4	7½
Paris 1	1	1	3
WSC 8	1	1	3
Haeghe Ooievaar 4	2	1	5½
Scheve Toren 3	2	1	4½
Botwinnik 6	2	0	4

Het derde team is een nieuw team dat het uitstekend doet. Na twee wedstrijden gaat het team ongeslagen aan kop, samen met het jeugdteam van DSC 11. Op maandag 10 december staat de wedstrijd HSV 3 – DSC 11 op het programma. Komt dat zien!

De Interne

Een verslag van Bert Gerritsma.

Nadat er in de interne competitie 12 ronden gespeeld zijn worden de bovenste plaatsen op de ranglijst ingenomen door spelers uit het eerste team. Ton Thijssen, die extern voor Haeghe Ooievaar speelt, heeft zich daartussen op de tweede plaats genesteld. Koploper is Nico Vromans. Wouter Remmerswaal, die na drie ronden de ranglijst aanvoerde, werd in het onderlinge duel verslagen. Wouter is nu teruggezakt naar de achtste plaats.

Iets lager op de ranglijst zien we Patrick Roeleveld, die uitstekend presteert. Hij dwong Hans de Haan remise af en moest pas laat in een pionneindspel zijn meerdere erkennen in Ton Thijssen. Wat mij opvalt is het grote aantal remises. Voorlopig is Jacques van As remisekoning, want van de acht partijen die hij speelde eindigden er zeven in remise. Jacques ondervindt echter concurrentie van Aad Mittertreiner, Hans de Haan, Selahattin Ciftci en Harry Boot. Zij speelden zes keer remise.

Verheugend is dat de interne competitie steeds beter bezocht wordt. Afgelopen maandag speelde het eerste team thuis, maar desondanks werden er negen partijen voor de interne competitie gespeeld. Alle houten borden waren in gebruik en er moest dus een wedstrijd op een plastic bord gespeeld worden.

Ranglijst bijgewerkt t/m ronde 12

Nr	Naam	Punten	Wa	Gsp	Gw	Rm	Vl	Perc
1	Vromans, Nico	1050,00	120	9	5	4	0	77,8
2	Thijssen, Ton	987,00	118	12	7	4	1	75,0
3	Mittertreiner, Aad	917,00	116	9	3	6	0	66,7
4	Haan de, Hans	799,00	114	7	1	6	0	57,1
5	Corneth, Bert	763,33	112	6	1	5	0	58,3
6	Lubbe van der, Lex	708,33	110	4	2	1	1	62,5
7	Gerritsma, Bert	690,00	108	6	2	2	2	50,0
8	Remmerswaal, Wouter	672,33	106	5	2	1	2	50,0
9	Holst van der, Fred	652,00	104	6	3	0	3	50,0
10	Roeleveld, Patrick	643,00	102	10	4	2	4	50,0
11	Jong de, Dick	640,67	100	10	5	1	4	55,0
12	Loke, Jim	615,33	98	4	3	0	1	75,0
13	Coenders, Hans	613,00	96	11	5	1	5	50,0
14	Ouwerkerk, Marc	607,00	94	5	3	1	1	70,0
15	As van, Jacques	553,00	92	8	0	7	1	43,8
16	Vliet van, Loek	547,67	90	7	2	2	3	42,9
17	Kuijvenhoven, Rob	512,33	88	8	4	1	3	56,3
18	Ciftci, Selahattin	499,00	86	10	1	6	3	40,0
19	Hählen, Ruud	498,33	84	9	2	3	4	38,9
20	Verwaart, Dick	466,00	82	8	3	1	4	43,8
21	Huijbens, Peter	456,00	80	7	1	3	3	35,7
22	Boot, Harry	429,33	78	9	0	6	3	33,3
23	Langelaan, Ed	426,33	76	7	3	0	4	42,9
24	Jong de, Bram	398,00	74	4	3	0	1	75,0
25	Haverkamp, Allart	374,00	72	9	3	0	6	33,3
26	Hessels, Willem	303,33	64	4	1	0	3	25,0
27	Vries de, John	292,00	62	5	2	2	1	60,0
28	Somer, Arif	262,00	60	4	2	0	2	50,0
29	Timmermans, Jan	253,00	58	6	2	1	3	41,7
30	Riel van, Jacco	180,00	54	3	0	0	3	0,0
31	Gerards, Sigmund	86,67	52	3	0	0	3	0,0
32	Verwey, Ronald	48,00	48	1	0	0	1	0,0

Rapidtoernooi SIO

Uw verslaggever is Bert Gerritsma.

Ton Bodaan smaakmaker

Op zaterdag 27 oktober organiseerde schaakvereniging SIO alweer het 24^e rapidtoernooi. In het altijd gezellige gebouw “De Kiem” verschenen 88 schakers aan de start. De deelnemers werden ingedeeld in groepen van acht. Er werden zeven rapidpartijen gespeeld met een bedenktijd van 20 minuten pppp. HSV was met een behoorlijke delegatie aanwezig, namelijk Ton Bodaan, Harry Boot, Selahattin Ciftci, Bert Gerritsma, Ruud Hählen, Jim Loke en Nico Vromans.

Ton Bodaan was ingedeeld in de sterke hoofdgroep. Hoewel Ton een van de laagste ratings had zorgde hij bijna voor een stunt. Bij het ingaan van de laatste ronde stond Ton met 5 uit 6 aan de leiding. Helaas verloor Ton deze partij en moest hij genoegen met de gedeelde tweede/derde plaats. Na loting werd Ton derde.

Als ik het goed heb bijgehouden werden er verder nog prijzen behaald door Jim Loke in groep zes (vierde), Bert Gerritsma in groep zeven (derde) en Harry Boot in groep 11 (derde) Zoals gebruikelijk kreeg iedere deelnemer na afloop een amaryllisbol.

HSB Kampioenschap

Twee HSV-leden namen deel aan het persoonlijk kampioenschap van de Haagse Schaakbond. Bert Gerritsma vertelt u hoe zij het er vanaf brachten.

In de periode 14 september tot en met 9 november werd op negen vrijdagavonden gestreden om het persoonlijk kampioenschap van de Haagse Schaakbond. Plaats van handeling was het verzorgingstehuis 'De Mantel' in Leidschendam-Voorburg. Het toernooi was met 62 deelnemers uitstekend bezet. Ook het niveau was hoog, want maar liefst zeven deelnemers hadden een rating boven de 2000.

HSV was vertegenwoordigd door Nico Vromans en Jacques van As. Nico nam twee keer een bye op, waarvoor hij een half punt kreeg. Hij eindigde met 4½ punten op 50%. Nico kende een zwakke slotserie, want in de laatste vier ronden scoorde hij slechts 1 uit 4. Nico maakte vooral indruk tegen de toppers. Hij dwong Ben Ahlers (2112) remise af en hij versloeg zelfs Sipke de Swart (2027).

Jacques van As speelde een degelijk toernooi. Hij nam eveneens twee keer een bye op en eindigde met 4 punten en een TPR van 1609.

Het toernooi werd verrassend gewonnen door Vincent Oudewaal met 8 uit 9. Favoriet en titelverdediger Melchior Vesters scoorde eveneens 8 uit 9, maar Vincent had meer weerstandspunten.

OGD Rapidtoernooi

Allart Haverkamp nam als enig HSV-lid op 8 september deel aan het OGD Rapidschaaktoernooi. Allart kwam uit in de B-groep voor spelers met een rating tot 1900 en scoorde daar zeer verdienstelijk 3 uit 7. De A-groep werd met 6½ uit 7 gewonnen door internationaal meester Manuel Bosboom, die daarmee onderen de grootmeesters Sipke Ernst en Eric van den Doel achter zich hield.

Haags Weekendtoernooi

Maar liefst zes HSV-leden namen deel aan dit toernooi. Bert Gerritsma doet verslag.

Selahattin Ciftci wint ratingprijs!

In het weekend van 16 tot en met 18 november vond het Haags Weekendtoernooi plaats. Ruim 100 deelnemers troffen elkaar in het SBS denksportcentrum aan de Kerketuinenweg. Er werd gespeeld in twee groepen, namelijk de A-groep voor spelers met een rating boven 1700 en de B-groep voor spelers met een rating tot 1800. HSV was met zes deelnemers goed vertegenwoordigd. Alle deelnemers van HSV kwamen uit in de B-groep.

In de A-groep heersten Fidemeester Ivo Wantola en internationaal meester Erik Hoeksema. Hun onderlinge partij eindigde in remise. Hoeksema moest verrassend remise toestaan aan jeugdtalent Stijn Gieben. Dit kostte hem de eerste plaats, want Wantola maakte geen fout en

werd met 5½ uit 6 toernooiwinnaar, op een half puntje gevolgd door Hoeksema. Stijn Gieben eindigde met Bart-Piet Mulder op de gedeelde derde plaats met 4½ punten.

In de B-groep trok de Pool Roman Bojanowski met 5½ punten aan het langste eind. Door winst in de onderlinge partij bleef hij Boldoo Tuvshin een halfje voor. Gerard Kastelein behaalde eveneens 5 punten.

Van de HSV-leden presteerde Nico Vromans het best. Nico draaide steeds mee in de subtop en bleef ongeslagen met 4 uit 6. In Nico's partij in de slotronde moest er wel een arbiter aan te pas komen. Met minder dan twee minuten op de klok claimde de tegenstander van Nico remise op grond van artikel 10.2 van de FIDE-regels van het schaakspel. Arbiter Ton Vissers stelde zijn beslissing uit totdat de vlag van de tegenstander gevallen was en verklaarde toen dat de partij remise was. Nico was hier niet blij mee.

Bert Gerritsma begon op vrijdagavond slecht aan zijn toernooi. In de eerste ronde werd hij geconfronteerd met de Alapinvariant van het Siciliaans. Bert mishandelde deze opening, kwam in het nadeel en moest ten slotte tandenknarsend remise toestaan. De tegenstander had slechts een bescheiden rating van 1220, dus daar werd Bert niet vrolijk van. In de tweede ronde werd Bert in een Scandinavische partij vanuit een gelijke stand geruisloos van het bord geschoven. Hierop viel niets af te dingen. De tegenstander was beter. In ronde drie verloor Bert al in de opening een pion tegen de elfjarige Thomas Luk (broertje van Jaimy). Met bloed, zweet en tranen wist Bert deze partij alsnog te winnen nadat Thomas een paardvork over het hoofd zag. Zaterdagavond werd een bye opgenomen. Zondagochtend gelijk tegen een jong talent. De opening was wederom geen succes voor Bert. Bert speelde met wit en opende met 1.e4. Na het antwoord 1...e6 koos Bert voor de ruilvariant van het Frans. Hij had zeker vijf jaar lang geen

Frans meer gespeeld en wilde het graag simpel houden. Dat lukte niet helemaal, want na 15 zetten stond zwart duidelijk beter. Het paardoffer dat Bert op de 16^e zet bracht was uit nood geboren. En toen zijn tegenstander de juiste verdediging miste ging deze in de complicaties ten onder. Op de 25^e zet viel aan mat niet meer te ontkomen. In de slotronde speelde Bert dan (eindelijk) een goede partij tegen oude rot Bob Ameling. Bert speelde lang op winst maar moest genoeg nemen met een (plus)remise. Zijn eindscore was 3½ uit 6. Bert hoopte nog even dat dit goed genoeg was voor een ratingprijs, maar dit mocht niet zo zijn.

Selahattin Ciftci boekte twee prima overwinningen op tegenstanders met een hogere rating. Met een bye in de vierde ronde eindigde hij op 2½ punten. Hij werd hiermee tweede in de ratingcategorie tot 1400. Selahattin had er blijkbaar niet op gerekend dat hij in de prijzen zou vallen, want bij de prijsuitreiking was hij al naar huis. Gelukkig was Bert Gerritsma er nog om namens hem een prijs uit te zoeken. Eigenlijk mocht dit niet, want prijswinnaars moesten hun prijs persoonlijk afhalen. Maar op voorwaarde dat Selahattin een bedankbrief schrijft en dat hij volgend jaar weer meedoet, mocht Bert een prijs uitkiezen. Bert koos voor een fraaie digitale klok (DGT 2010).

Selahattin wint ratingprijs

Harry Boot won van Allart Haverkamp en boekte een verdienstelijke remise tegen de hogere gerate Dennis Barendrecht. Harry bofte niet dat hij steeds sterke tegenstanders trof. Met een bye in de vierde ronde eindigde hij op 2 punten.

Het was duidelijk niet het toernooi van Aad Mittertreiner. In de eerste ronde verloor hij van Theo van der Pol (1468) en in de tweede ronde kwam hij niet verder dan remise tegen Jan

Zonneveld. In ronde drie had hij een bye. In ronde vier maakte hij een openingsfout tegen een jong talent en moest hij lang zwoegen voor remise. Ook in de vijfde ronde was een remise zijn deel. In ronde zes blunderde hij al in het begin en moest opgeven. Aad eindigde op twee punten en zal dit toernooi snel willen vergeten.

Allart Haverkamp is ongetwijfeld de man met de beste conditie. Hij speelde alle ronden mee! Dit leidde niet tot een groot succes, want hij won slechts één partij en moest vijf tegenstanders feliciteren. Een schande is dit niet, want je moet al van goeden huize komen om in dit gezelschap 50% te scoren.

Bert in Melbourne

Bert Corneth moest voor zijn werk in Melbourne zijn en combineerde het nuttige met het aangename door aan een rapidtoernooi deel te nemen. Hieronder volgt zijn verslag.

Voor mijn werk moest ik de tweede helft van oktober in Melbourne, Australië, zijn. Het weekend van 27 en 28 oktober waren we vrij, en ik besloot om op zaterdag een bezoek te brengen aan de Melbourne Chess Club. Dat is een vermaarde schaakvereniging die al sinds 1866 bestaat, en er prat op gaat dat ze sinds de oprichting ononderbroken elke dag geopend zijn geweest. Ik kon er dus van uitgaan dat ik op die middag niet voor een gesloten deur kwam te staan. En inderdaad, op zaterdagmiddag wordt er altijd het zogenaamde Allegro-tournament gehouden: 7 ronden Zwitsers, 15 minuten per speler per partij.

Er waren die middag 32 spelers, van heel zwak tot heel sterk. Hoge verwachtingen had ik niet. De lange reis en een drukke werkweek voelde ik stevig in mijn hoofd.

In de eerste ronde werd ik meteen in het diepe gegooid. Mijn tegenstander was Michael Baron, een Russische immigrant met een FIDE meester titel op zak. Hij opende met d4 en speelde het Londen-systeem (2.Pf3 en 3.Lf4), maar kon in de opening en het vroege middenspel geen enkel voordeel bereiken. Ik leek voor een verrassing te gaan zorgen, en steeds meer toeschouwers kwamen om ons bord staan, maar uiteindelijk won hij omdat hij gewoon beter met zijn tijd was omgegaan. Ik troostte me met de complimenten die ik van hem kreeg. De tweede partij won ik vrij eenvoudig van een andere 'toerist'.

In de derde ronde moest ik met zwart tegen een sterke lokale speler, Andrew Saint. Het werd de makkelijkste partij voor mij, want zelfs de slotstelling had ik thuis al op het bord gehad.

Wit: Andrew Saint 2107

Zwart: Bert Corneth 1760

1.d4 d5

2.c4 Pc6

3.Pf3 Lg4

4.cxd5 Lxf3

5.dxc6 Lxc6

6.Pc3 e6

7.e4 Lb4

8.f3 Dh4+

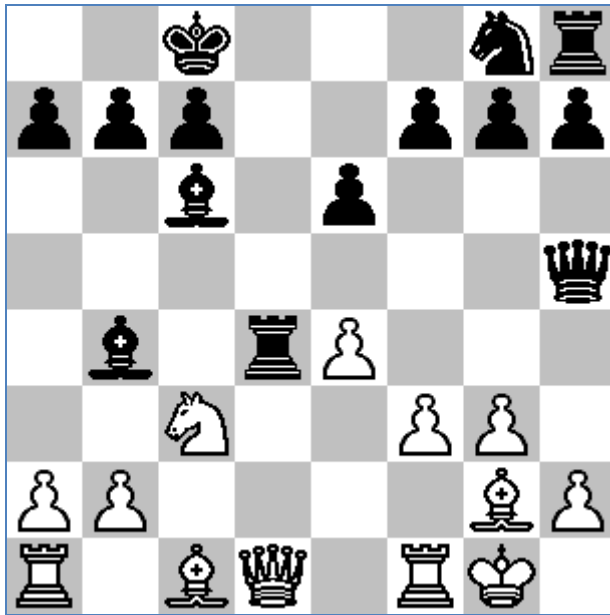
9.g3 Dh5

10.Lg2 0-0-0

11.0-0

Een zwakke zet maar hij was op onbekend terrein.

11...Txd4!

Stelling na 11...Txd4!

12.Db3

Op Dxd4 volgt Lc5! En de witte dame gaat verloren.

12...Lc5

13.Le3?

Wit was duidelijk van slag.

13...Tb4!

Wit gaf op 0-1

Ook de vierde ronde won ik van een lokale speler, al ging dat wel wat stroever. Ik begon de vermoeidheid duidelijk te voelen. Met nog negen seconden op de klok zette ik mat.

En zo had ik 3 uit 4, en mocht weer aan een hoog bord spelen. Tegen student en jeugdtalent Justin Tan won ik een pion, maar hij had er wel wat compensatie voor, met name een actief loperpaar, en dat buitte hij knap uit.

Vervolgens weer een ex-Rus, Tosevski. Tot en met de slotstelling mocht ik tevreden zijn met de stand op het bord, maar mijn tijd was weer eens op. Met nog twee seconden op de klok, en een bord vol met stukken legde ik mijn koning maar neer.

Ik zat er duidelijk helemaal doorheen, maar er moest nog een ronde gespeeld worden. Ik hoopte op een zwakkere tegenstander om mijn score nog enig aanzien te geven, maar het werd een stevige ex-Joegoslaaf, Milan. Nog één keer trok ik met wit alle registers open, het werd een (geweigerd)Morra-gambiet, Stein variant, waarin ik een pion won. Maar zwart wikkelde slim af naar een toreneindspel met een pion minder. Een remiseaanbod maakte toen een einde aan alle strijd.

3.5 uit 7, ik kon er wel vrede mee hebben. Ondanks een paar incidenten die ferm ingrijpen vereisten van de wedstrijdleaders, was het een gezellige en geslaagde schaakmiddag.

Organisator Paul Cavezza belooft me dat hij de volledige uitslag op de website zou zetten, en dat heeft hij ook gedaan: www.melbournechessclub.org, klik dan op 'The Allegro' en scroll een beetje naar beneden voor de eindranglijst van het toernooi van 27 oktober. Je ziet er ook een foto van mijn tegenstander uit de eerste ronde, Michael Baron, die het toernooi uiteindelijk ook won.

Partijen

Enkele leden hebben partijen of partijfragmenten ingeleverd. Om erin te komen beginnen we met een miniatuurtje van Wouter Remmerswaal, gespeeld in de wedstrijd van het tweede team tegen RVC 4. De analyses zijn van Bert Gerritsma.

Wit: Theo Zijlstra (1300)

Zwart: Wouter Remmerswaal (1467)

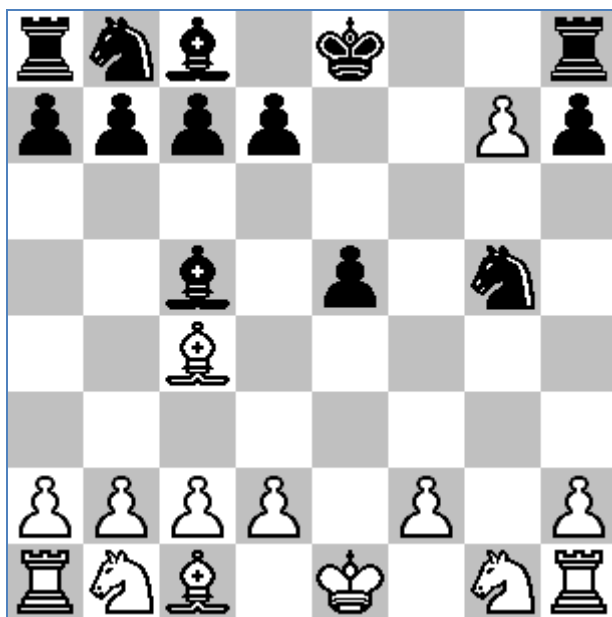
HSV 2 - RVC 4 Den Haag, 12.11.2012

1.e4 e5
2.Lc4 f5
3.exf5 Pf6 4.
g4 Lc5?

Een blunder. Geboden was 4...d5.

5.d3?

Jammer, wit ziet het niet. Met 5.g5 lag de winst voor het grijpen. [5.g5 Pe4 6.Dh5+ g6 7.fxg6 Dxc5 8.Dxc5 Pxc5 9.g7]

Analysediagram Stelling na 9.g7

5...b5

Goed gespeeld van Wouter. In het vervolg komt wit er niet meer aan te pas.

6.Lxb5 Lb7

7.Pf3 Pxc4

8.Lg5

Het is moeilijk voor wit. Het beste was 8.0-0 geweest.

8...Lxf3

9.Dxf3 Dxc5

10.Dxa8 Lxf2+

11.Kf1 0-0

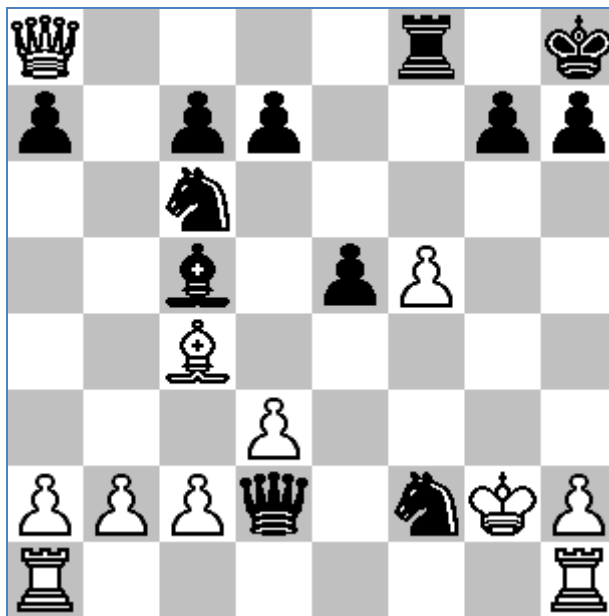
12.Lc4+ Kh8

13.Pd2 Dxd2

14.Kg2 Lc5+

15.Kh3 Pf2+

16.Kg2 Pc6 En wit vond dat hij hier genoeg had geleden. 0-1

Stelling na 19...Pc6

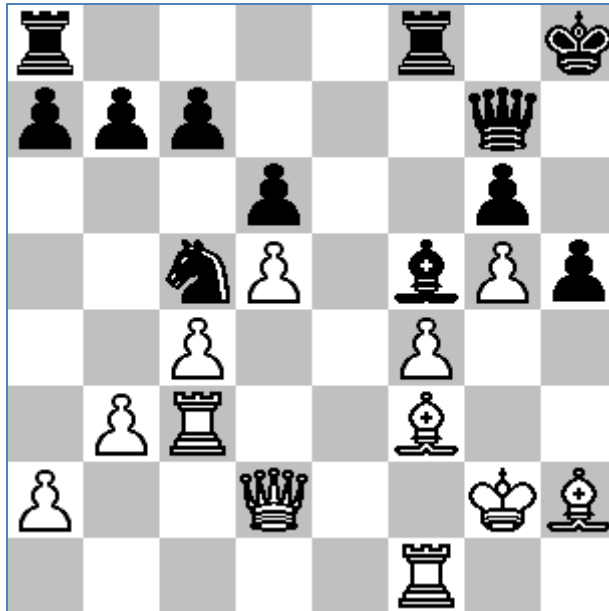
De tweede stelling kwam voor in een partij die Nico Vromans speelde in de derde ronde van de Kennemer Open. Nico geeft zelf commentaar.

Wit: Frans van Baardewijk (1784)

Zwart: Nico VromansVromans (1761)

Kennemer Open ronde 3

3 november 2012

Stelling na 25e zet van zwart

26.Lg1

Ik keek hier in eerste instantie naar 26...Pe4! en met 15 minuten op de klok had ik dit verder moeten analyseren. Rybka gaf deze zet ook met een volgende analyse: 26...Pe4 27.Lxe4 Lxe4+ 28.Kh2 Kg8 29.Ld4 Dd7 30.Te3 Tae8 31.La1 Dg4 32.Db2 Te5!! 33.Txe4 score 0.00!!, maar er volgde

26...Dd7

27.Ld4+ Kg8

28.Te1 Tae8

29.Tce3 Kf7?

Hier is 29...Txe3 nog voldoende voor gelijkspel. De tekstzet is een misser.

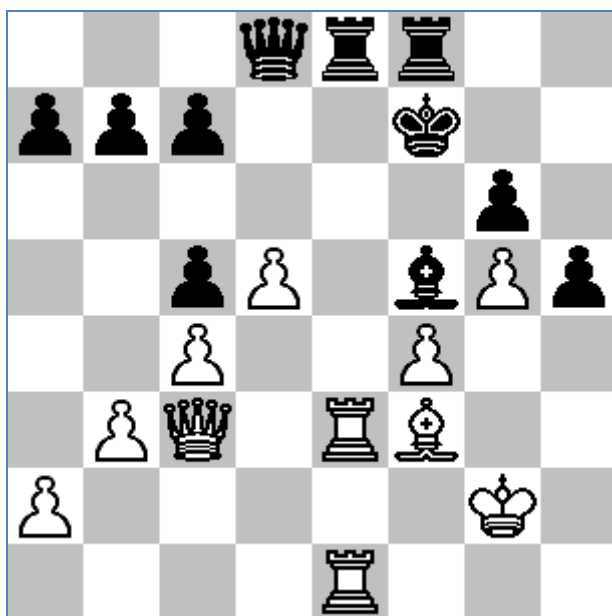
30.Lxc5! dxc5

31.Dc3?! Dd8?? Zie diagram volgende bladzijde

Weer 31...Txe3!! bijvoorbeeld 32.Txe3 Dd6!! 0.00

32.d6 1-0

Het is dus niet altijd rozengeur en maneschijn.

Stelling na 31...Dd8??

Dan is het nu tijd voor het wat zwaardere werk. Wouter Remmerswaal leverde zijn verliespartij voor de interne competitie tegen Nico Vromans in. De analyses zijn van Ton Bodaan.

Wit:Nico Vromans

Zwart: Wouter Remmerswaal

Interne Comp HSV Den Haag (10), 05.11.2012

Een moeilijke strijd waarin beide spelers winstkansen krijgen! Uiteindelijk grijpt Nico zijn kans.

- 1.c4 Pf6
- 2.Pf3 e6
- 3.g3 d5
- 4.cxd5 exd5
- 5.Lg2 c5
- 6.0-0 g6
- 7.d4 b6?

Nu komen de centrumpionnen van zwart wel heel erg onder druk te staan.

- 8.dxc5 bxc5
- 9.Lg5 Lg7
- 10.Pc3 Lb7
- 11.Db3

[11.Pe5 Pbd7 12.Db3]

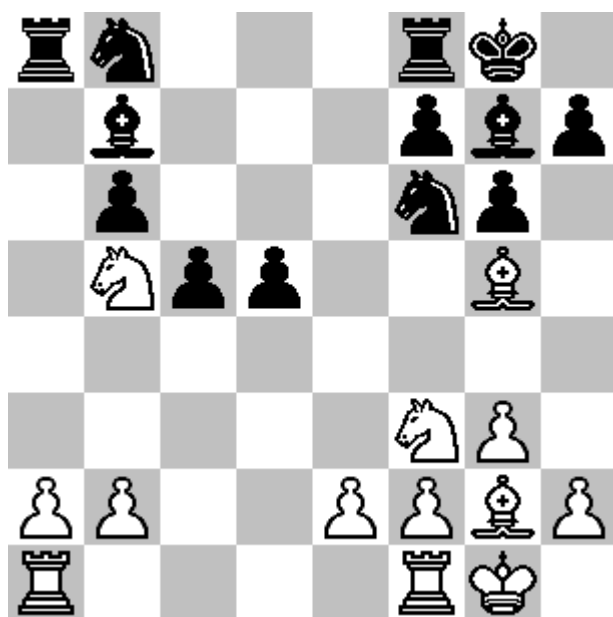
11...Db6 12.Dxb6?

[12.Lxf6 Lxf6 13.Pxd5 Dxb3 14.Pxf6+ Ke7 15.axb3 Kxf6 en wit staat gewonnen].

12...axb6

13.Pb5 0-0

Stelling na 13.0-0

Nadat wit zijn kans heeft gemist is Wouter weer helemaal terug in de partij. Let vooral op de mooie open a-lijn en de sterke loper op g7.

14.Tfd1 Pe4

15.Pc7 Ta7

16.Lc1 Td8

17.Pd2 Pxf2

Mooi gevonden. Zwart wint door opsluiting het stuk weer terug.

18.Kxf2 Lc6

19.Pxd5 Lxd5

20.Pc4 Ld4+

21.e3 Lxc4

22.exd4 Txd4

23.Lf4 Pa6

Zwart heeft een pion meer, maar de witte lopers zijn een mooie compensatie.

24.Txd4 [24.a3]

24...cxd4

25.Tc1 Lxa2

[25...b5 26.b3 Pb4 is een mooie truc!]

26.Tc8+ Kg7

27.Le5+ f6

28.Lxd4 Td7

29.Lc3 Pc5

30.Tc6 Pa4?

[30...Kh6 31.Lxf6 Td2+ en zwart wint].

31.Lxf6+ Kf7

32.h4? Pxb2

[32...Td2+ 33.Kf1 Txg2 34.Tc7+ Kxf6 en zwart wint!]

33.Lg5 Pa4

34.Lh3 Ta7

35.Lg4 b5

36.Le3 Tb7

37.Lf3 Te7

38.Ld4 Lc4

39.Tf6+

[39.Txc4 bxc4 40.Lc6 en het zwarte paard is gevangen].

39...Kg8

40.Ta6 Tc7

41.Ta8+ Kf7

42.Lg4 Pc5

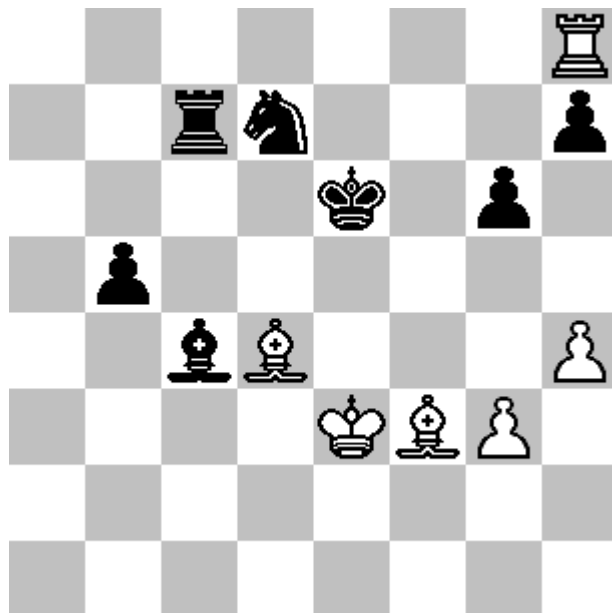
43.Th8 Pe4+

44.Ke3 Pf6

45.Lf3 Ke6

46.Tb8 Pd7

47.Th8

Stelling na 47.Th8

47... Pe5??

Een blunder die de partij beslist. Na 47...Pf6 blijven de kansen gelijk.

48.Te8+

Een röntgenaanval.

48...Te7

49.Txe7+ Kxe7

50.Lxe5 Ke6

51.Kd4 Kd7

52.Ld5 Lxd5

53.Kxd5 1-0

De laatste partij speelde Bert Gerritsma in de vijfde ronde van het Haags Weekendtoernooi. Het stukoffer dat Bert bracht was volkomen incorrect, maar hij won wel. Het commentaar is van Bert zelf.

Wit: Bert Gerritsma (1571)

Zwart: David van Heusden (1542)

Haags Weekendtoernooi Den Haag (5), 18.11.2012

1.e4 e6

2.d4 d5

3.exd5 exd5

4.Pc3

De theoretische voortzetting is 4.Ld3, maar dat was ik dus vergeten.

4...Le6

5.Pf3 Ld6

6.Le2 Pf6

7.0-0 Pbd7

8.Te1 0-0

9.Pg5 c6

10.Pxe6 fxe6

11.Lg5 Dc7

12.h3 e5

Dit zag er dreigend uit. Ik had tijdens de partij het gevoel dat zwart al beter stond.

13.dxe5 Lxe5

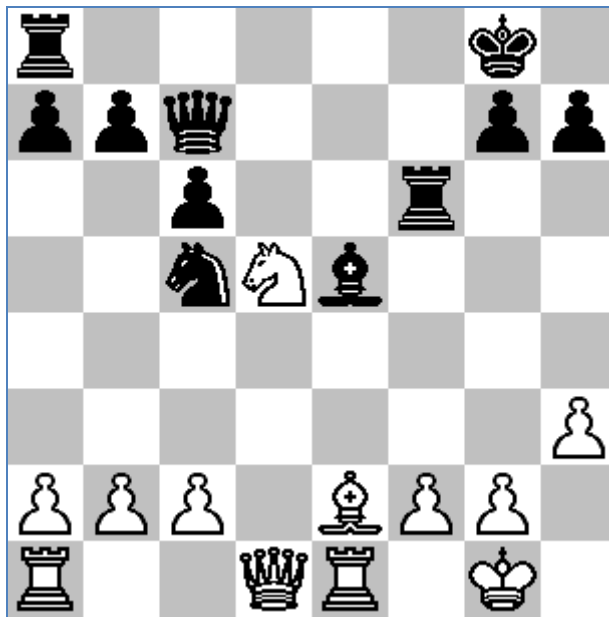
14.Lh4?

Dit is een zwakke zet. Ik was hier al behoorlijk in paniek en zag geen goede voortzetting. Het beste was (volgens Rybka) 14.Lf3 geweest.

14...Pc5

Zwart staat duidelijk beter. Rybka geeft een waardering van -0.50. Ik had geen zin in een moeizame verdediging en besloot daarom tot...

15.Lxf6 Txf6
16.Pxd5?!

Stelling na 16.Pxd5?!

Een speculatief en incorrect stukoffer.

16...cxd5
17.Dxd5+ Pe6??

Snel gespeeld en verkeerd gespeeld. Na simpel 17...Kh8 had ik kunnen opgeven.

18.Lg4!

Deze sterke zet had zwart over het hoofd gezien. Het is nu zwart die moet vechten voor remise.

18...Lxb2
19.Lxe6+ Kh8
20.Tab1 Dxc2?

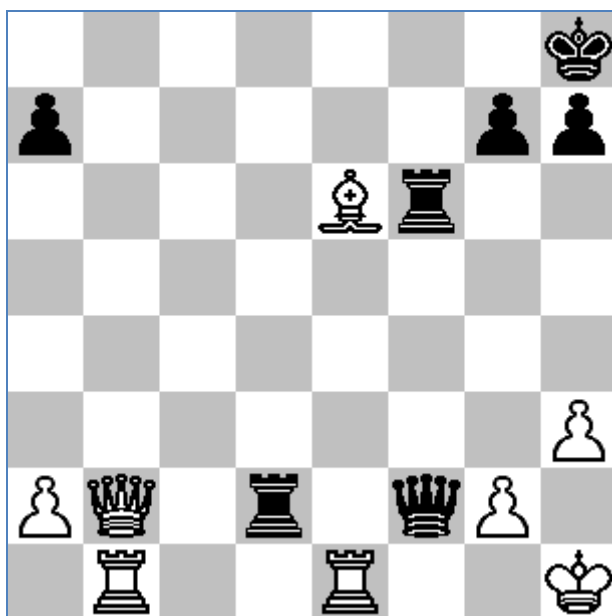
Het was moeilijk te zien, maar dit verliest. Na 20...Td8 21.Lg4 h6 22.De4 Ld4 kan zwart nog vechten.

21.Dxb7!

De spijker op zijn kop! Wit had scherp gezien dat slaan op f2 geen kwaad kan. De witte dame dekt immers de pion op g2.

21...Dxf2+
22.Kh1 Td8
23.Dxb2 Td2

Zou hij werkelijk gedacht hebben mat te kunnen geven op g2?

Stelling na 23...Td2

24.Dxd2 Dxd2

25.Tb8+ 1-0

HSV 1 - Rijswijk 2

Op de valreep ontving ik nog een wedstrijdverslag van Fred van der Holst

Deze spannende wedstrijd leverde helaas de verkeerde winnaar op. Door hulp van buitenaf ging Rijswijk 2 er met de punten vandoor.

Om te voorkomen dat ik het verslag nog eens dunnetjes over moet doen gebruik ik het verslag van Paul Koks die met een enigszins gekleurde bril het onderstaande op de HSB site plaatste. Hierbij moet ik echter wel mijn versie geven van hetgeen gebeurde op bord 8 van Rob van der Holst waardoor HSV met lege handen bleef staan.

Rob op bord 8 opende zoals gebruikelijk vrij rustig en merkte terloops op dat het wel leek of zijn tegenstander zich had voorbereid. Na een gelijkwaardig verlopen opening kwam Rob echter steeds beter te staan maar verzuimde tot tweemaal toe een stuk te winnen. Het enige dat zijn tegenstander nog kon doen om verlies te voorkomen was “blind” aanvallen. Dit had geen resultaat en Rob won zelfs een stuk! Op dat moment verstoorde Paul Koks de partij door hard en duidelijk hoorbaar de Rijswijker te souffleren met: “g5, mat in één!” dat het overigens niet was. Hiermee bereikte hij echter wel dat Rob zijn concentratie verloor en door een enorme blunder ook de partij en uiteindelijk zelfs de wedstrijd! *(Ik was die avond wedstrijdleider en ik voel mij nu genoodzaakt ook mijn visie te geven. Paul souffleerde niet een Rijswijker maar mij. Ik verstond “...was mat in één” Dus ik veronderstelde dat het ging om een mogelijkheid die over het hoofd gezien was. Hij sprak wel te hard, want meerdere spelers hebben het gehoord. Als ik de stellige overtuiging zou hebben gehad dat hij had voorgezegd zou ik hem wel gesommeerd hebben de speelzaal te verlaten. Ik kan me heel goed voorstellen dat Rob door het voorval uit zijn concentratie is gebracht. Het verdient aanbeveling om als toeschouwer bij*

wedstrijden altijd je mond te houden, dus ook niet te fluisteren, zeker bij externe wedstrijden, Bert Gerritsma.)

Nadat wedstrijdleider Bert Gerritsma de spelers van instructies voorzien heeft worden de klokken om kwart voor acht aangezet. De gepresenteerde openingen zijn veelzijdig, zodat de borden voor velen interessant zijn om te volgen: Aljechin, Bird, Hollands en verder openingen waar in zeer vroeg stadium afgeweken wordt van een van de hoofdvarianten. Dat belooft veel spektakel.

Tom de Ruiter zit nog in het ritme van het Haags Weekendtoernooi, dat hij ongeslagen in de A-groep doorstaan heeft wanneer Wouter Remmerswaal van de thuisploeg hem confronteert met het Hollands. Wouter heeft snel beschikking over een half open f-lijn, nadat er door zwart kort gerokeerd is. Maar dat biedt tevens perspectief voor de witte formatie van de bezoekers. Een combinatie die uiteindelijk een stuk op kan leveren wordt in werking gesteld en niet weerlegd. Tijdens een aanval op de zwarte koning staat een looper ongedekt, waarna Wouter kiest voor analyseren en snelschaken. Waarmee de bezoekers op 0 - 1 voorsprong komen.

Doordat er op bord 6 een kwaliteit gewonnen wordt heeft de teamcaptain van HSV de 0 - 2 al ingecalculerd en mag Jan Eberle niet ingaan op het remiseaanbod van Peter Gaemers, waarmee bord 2 nog een dikke twee uur in de strijd zal zijn. Op bord 4 ontwijkt Hans de Haan de uitnodiging van Hendrik Steffers van de bezoekers de Siciliaanse kant op te gaan, waarna de witte formatie over de koningsvleugel aandringt en de zwarte formatie de velden van de damevleugel tot over de middellijn controleert. Een vroege witte f5 breekt de zwarte pionnenketen open, voordat zwart de kans krijgt te rokeren, terwijl de positie van de witte koning er na korte rokade niet veiliger op wordt. Na een kleine drie kwartier strijd wordt via de Pg4-met-loperschaak-op d4-variant de kwaliteit gewonnen. De aanpak werkt, doordat de zwarte dame paraat staat het schaak te continueren nadat de zwarte looper afgeruild is door een paard. De situatie biedt perspectief voor wits zwarteveldenloper die op h6 belandt. Met een witte e5 wordt f6 een prachtig steunveld, maar die wordt met het opspelen van de f-pion naar f5 geneutraliseerd. Met en passant slaan komt de zwarte dame weer terug op eigen grondgebied, waarna een remisevoorstel van de thuisploeg aanvaard wordt. Na zo'n anderhalf uur strijd staat het ½ - 1½.

HSV-clubkampioen Bert Corneth neemt het op tegen de witte formatie van Tony Goudriaan en krijgt een gepasseerde pion stevig op e4 en dwingt een zwarte looper tot passiviteit. Het tijdsaspect speelt de thuisploeg danig parten, waardoor niet de optimale voortzetting gevonden wordt: wit wint een pion en nog een pion, waarna een zwart tegenoffensief een witte pion de gelegenheid biedt b7 te betreden. Promotie is niet meer af te stoppen, waarmee het na een kleine drie uur strijd op ½ - 2½ voor Rijswijk staat.

Op bord 3 weet Hans Hulshof van Rijswijk in vroeg stadium de mooie zwarteveldenloper van Nico Vromans tot afruil te dwingen. Daarmee krijgt wit een paard op de 5e rij, wat na afruil leidt tot een witte pion op de 5e rij, die daarmee wel voorlopig geïsoleerd staat. In een vervolgstrijd waarbij de h-lijn open komt te liggen krijgt zwart een eerste toren op de 5e rij als voorbereiding een andere toren en paard op de 7e rij te nestelen. Een witte dame staat dan al op de 6e rij en een toren kan er dan ook nog op de 7e rij bij betrokken worden, met de nodige dreiging. Maar een ondekbaar mat-in-drie-stelling heeft zwart dan al bereikt, waarmee Nico Vromans de achterstand van de thuisploeg verkleint tot 1½ - 2½

Bord 8 Rob van der Holst opent met het rustige b3 tegen Edwin Mulders en wordt in het

middenspel geconfronteerd met een zwarte toren op f4 met beide lopers daarachter op f5 en f6 en een paard in hun nabijheid. Derhalve een stevige formatie die de witte formatie uiteen weet te spelen. De oprukkende pionnen op de koningsvleugel brengen vervolgens de witte koning in verlegenheid, waarna de bezoekers tegen elven de 1½ - 3½ kunnen optekenen.

Lex van der Lubbe kiest voor een Bird in zijn partij tegen Jelle Bulthuis, maar wordt opgescheept met een dubbelpion op de c-lijn. Het ontwijken van een volgende dwangzet levert zwart de kwaliteit op, waarna pionnenruil een zwarte loper op de zevende rij brengt. Een witte pionnenopmars over de koningsvleugel is een aandachtspunt voor Jelle maar met tussenzetjes met zware stukken op de helft van de opponent wordt een eerste pion gewonnen. Een belangrijke, want daarmee wordt de zwarte a-pion op a7 een gepasseerde vrijpion. Het witte tegenspel kan de beslissing nog uitstellen, maar na een kleine drieëneuhalf uur strijd is duidelijk dat de matchpunten naar Rijswijk gaan.

Ondertussen gaat de verboden remise zijn vruchten afwerpen, want wit neemt de zwarte formatie stevig onder vuur met vier pionnen op de 4e rij, waar zwart er één zover vooruitgeschoven pion tegenover stelt. Nadat beide formaties een gepasseerde pion weten te creëren levert de strijd om het behoud daarvan de thuisploeg drie zwarte pionnen op. Waarna winst niet meer kan ontglippen en de tussenstand op 2½ - 4½ komt.

Aad Mittertreiner gaat prima om met de Aljechin-aanpak van Frank van den Bos en wint een pion in de opening. De witte formatie compenseert dat door met vroege dameruil zwart uit de rokade te houden en de toren op a8 voorlopig buitenspel te houden. Wit krijgt de d-lijn in handen, maar het beleid de witte stukken vooral op het bord te houden geeft de zwarte paarden de gelegenheid het centrum te beheersen en een eerste voorbereiding tot pionnenopmars te treffen. Zwart creëert een steunveld op d4, waarna de b- en de d-lijn volledig open komen te liggen. Voordat een elementair toreneindspel bereikt wordt doet Rijswijk een remiseaanbod, waarop Aad Mittertreiner duidelijk gemaakt wordt door te moeten spelen. Wint nog een pion en heeft uiteindelijk nog drie pionnen, zodra alle witte pionnen geruimd zijn. Waarmee de eindstand na precies drieëneuhalf uur strijd een 3½ - 4½ is. Geheel in stijl van deze spannende 1e klasse A competitie: een minimaal verschil.

De volledige uitslag op 19-11-2012 was als volgt:

HSV 1	1737 - Rijswijk 2	1803	3 ½ - 4 ½
1 H.J.M. Corneth	1748 - A. Goudriaan	1942	0 - 1
2 J. Eberle	1952 - P. Gaemers	1842	1 - 0
3 N.F. Vromans	1761 - J.P. Hulshof	1823	1 - 0
4 J.A. de Haan	1766 - H. Steffers	1889	½ - ½
5 A.J. Mittertreiner	1672 - F. v/d Bos	1721	1 - 0
6 L. van der Lubbe	1733 - J. Bulthuis	1792	0 - 1
7 W Remmerswaal	1467 - T. de Rooter	1673	0 - 1
8 R.E.H. v/d Holst	1800 - E. Mulders	1741	0 - 1

Teamleider Fred van der Holst

Tata Steel Chess Tournament

Het Tata Steel Chess vindt plaats van 11 januari tot en met 27 januari. Onder de deelnemers bevinden zich de HSV-leden Harry Boot, Hans de Haan, Aad Mittertreiner en Bert Gerritsma. Harry zal op 14, 15 en 16 januari deelnemen aan de dagvierkampen. Hans, Aad en Bert nemen van 18 tot en met 27 januari deel aan de tienkampen. Op donderdag 24 januari is een rustdag. Het is niet alleen een geweldig toernooi om aan deel te nemen, maar ook om te volgen als toeschouwer of als supporter. De HSV-deelnemers stellen het erg prijs als clubgenoten komen kijken. Alle informatie over het toernooi is te vinden op de website www.tatasteelchess.com.

Pomartoernooi

Op zaterdag 8 december organiseert Pomar een rapidschaaktoernooi voor viertallen. Er wordt gespeeld in poules van vier teams. Ieder team speelt twee keer tegen de andere teams in de poule. Er wordt gespeeld in sporthal "De Schilp" in Rijswijk. De bedenktijd bedraagt 20 minuten pppp. Het inschrijfgeld is € 9,- per persoon. HSV betaalt hiervan € 5,-. Dus voor HSV-leden die deelnemen bedragen de kosten slechts € 4,-

Er hebben zich al acht leden aangemeld. Ik heb aan Pomar doorgegeven dat we in ieder geval met twee teams meedoen. Misschien dat we nog een derde team kunnen opstellen, maar geef je dan snel op bij mij: bertgerritsma@ziggo.nl. Je kunt ook je naam op de lijst zetten die in het clubgebouw ligt.